

2018-12-10

Miljöpolicy för Södertälje båtklubb.

Detta dokument är SBKs miljöpolicy. I dokumentet finns också råd och rekommendationer som riktar sig till alla båtägare i Södertälje båtklubb. Här finns dels information om de lagar och myndighetsförfordningar som gäller, dels de regler som gäller i SBK, och dessutom tips och inspiration om hur man kan bidra till en bättre miljö. Från Mälaren kommer vårt dricksvatten, och det ställs stora krav för att hålla vattnet så rent som möjligt.

Södertälje båtklubb ska värna om en bra miljö står det i den allra första stycket i föreningens stadgar. Det ställer krav på våra medlemmar att ta ansvar för miljön när vi är på sjön, när vi går i land på öar och skär, och när vi vistas inom klubbområdet. Varje SBK-medlem har ett personligt ansvar!

Utöver detta policydokument finns också en Utfasningsplan för biocidfärger, och en avfallshanteringsplan. Dessutom finns regler om miljö i stadgar och ordningsregler. Styrelsen och funktionärer i klubben kan också ge anvisningar om miljöfrågor som ska följas. Alla medlemmar är skyldiga att följa de lagar och myndighetsregler som gäller. Medlemmar som bryter mot regler eller anvisningar riskerar dels att förorsaka skador på miljön, dels riskerar de påföljder från klubbens sida i enlighet med de stadgar vi gemensamt har fastställt.

Så här lyder klubbens ordningsregler på miljöområdet, och som alla är skyldiga att följa.

Miljö

”Alla medlemmar är skyldiga att följa de lagar och lokala miljöregler som gäller. Varje medlem har ett miljöansvar. Det innebär bland annat ansvar att själv ta hand om och forsla bort miljöfarligt avfall för miljöriktigt omhändertagande. Exempel på sådant avfall är batterier, spillolja, färg och lösningsmedel.

Inom styrelsen finns en miljösamordnare som ansvarar för:

att det i klubben finns en systematiserad och organiserad egenkontroll med avseende på miljö- och hälsorisker.

att det finns en aktuell avfallshanteringsplan enligt Sjöfartsverkets föreskrifter. SJÖFS 2001:13

att rutiner finns för att hantera eventuella utsläpp av farliga ämnen, och att det finns utrustning att åtgärda detta.

att instruktioner och rekommendationer beträffande miljö som riktar sig till medlemmarna finns, att dessa anslås i klubbhuset, finns på klubbens hemsida och informeras om på annat sätt.

Vid eventuella utsläpp av miljöfarliga ämnen som oljor, drivmedel eller andra kemikalier ska omedelbar sanering ske och, om så krävs, kontakt tas med larmcentralen SOS på telefon 112. Alla utsläpp ska också rapporteras till styrelsen eller miljösamordnaren.

I anslutning till klubbhuset ska finnas spilltråg och absorptionsmateriel att använda vid utsläpp av farliga vätskor på mark samt länsar att använda vid utsläpp i vatten.

Medlemmar ska vidta åtgärder för att minimera spridande av slipdamm och skraprester från t ex båtottenfärg. Slip- och skraprester ska samlas upp och tas till kommunens ÅVC (återvinningscentral). Slipmaskin ska vara ansluten till dammuppsamlare.

All hantering av t ex oljefilter, olja, kylarvätskor, motorkonserveringsvätskor och batterier ska

2018-12-10

ske på ett sådant sätt att det inte finns risk för att miljön påverkas. Spilltråg ska användas vid t.ex. oljebyte. Oljor, glykol och andra farliga ämnen ska tas om hand och lämnas till kommunens ÅVC, Förorenat slagvatten är farligt avfall och ska tas om hand.

Latrin från portabel toalett får inom klubbområdet endast tömmas med suganordningen.

Medlemmar ska följa de lagar och regler som finns vid val av båtbottnfärg. I Mälaren råder förbud mot biocidfärger eftersom de innebär en risk för miljön.

Båtar med färg som innehåller TBT (tributyltenn, som förbjöds 1989) får inte förekomma i klubben och ska saneras. Inga båtar målade med biocidfärg får tvättas eller högtrycksspolas över mark inom klubbområdet efter 2022. Kravet gäller även andra bottenfärger om de är av den mjuka/blödande typen.

Båtar som är målade med biocidfärg på botten kommer inte att erbjudas fast plats vid bryggan från och med våren 2022.

Ingen båt, som inte haft vinterplats föregående år, kommer att tilldelas vinterplats från och med upptagningen 2019 om den är målade med biocidfärg.

I samband med ansökan till sommarplats och vinterplats ska båtägaren ange vilken färg/färgtyp som använts på båtens botten.

Farligt avfall skall lämnas vid kommunens återvinningscentral, ÅVC. Vid användning av putsmedel, rengöringsmedel och liknande rekommenderas båtägarna att välja miljövänliga alternativ, till exempel de som är biologiskt nedbrytbara.

Vid alla arbeten som kan medföra risk för personlig hälsa bör lämplig skyddsutrustning i form av kläder, skyddsglasögon, andningsmask och handskar användas.

Med hänsyn till den känsliga miljön i klubbens närmaste omgivning får inte ”extremt bullrande båtar” bryggplats eller vinterplats i SBK.

I klubbhuset och på SBK:s hemsida ska finnas ytterligare anvisningar och råd om hur medlemmar på olika sätt kan bidra till att minska föroreningarna i naturen.

På klubbområdet är det absolut förbjudet att spilla ut färgrester, rester från avskrapad färg, olja, lösningsmedel eller någonting annat som är farligt för miljön.

Varje medlem som hanterar oljor eller andra miljöfarliga kemikalier är skyldiga att själva ta ansvar för hanteringen och ta hand om överblivna kemikalier på lämpligt och tillåtet sätt.

Medlemmar ska själva se till att miljöfarliga substanser avlägsnas från området och/eller tas om hand på ett sätt som är tillåtet enligt gällande lagar och regler. Det finns kommunala återvinningsstationer, ÅVC, där farliga ämnen kan lämnas.

Klubben har ett ansvar att informera om de regler som gäller. Medlemmarna har ansvar att ta del av, och följa, reglerna.”

Ingen giftig bottenfärg i Mälaren

Båtar som i huvudsak befinner sig i Mälaren behöver ingen biocidfärg (giftfärg/antifoulingfärg/ biocidfärg) för att undvika påväxt på botten.

Det är dessutom förbjudet att använda biocidfärg på båtar som mestadels är i Mälaren (detsamma gäller för alla insjöar och för norrlandskusten.)

2018-12-10

Kemikalieinspektionen godkänner vissa giftfärger för användning i vissa vatten (till exempel Ostkusten och Västkusten). Ingen biocidfärg (giftfärg/ antifoulingfärg) är godkänd för Mälaren. Det är alltså förbjudet med biocidfärg i Mälaren. Alla färger som är godkända av Kemikalieinspektionen är förbjudna i Mälaren!

Innan ni målar båtbottnen ska ni fundera på om det är nödvändigt att måla. Växtligheten på en båt som mesta tiden ligger i Mälaren (sötvatten) är minimal. Ni spar tid, pengar och miljö genom att inte måla i onödan.

För de som vill göra ren sin båtbottnen under säsongen rekommenderar vi båtbottnentvättar som finns på olika platser. En rengöring med rotborste i samband med bad funkar också bra.

Båtar med TBT-färg

Båtar som är målade med TBT-färg, som innehåller tennföreningen tributyltenn, är ett särskilt kapitel. TBT är ett mycket starkt gift som förbjöds 1989, och äldre båtar kan ha TBT-färg kvar på botten.

En båt som är målade med TBT kan läcka ut gift även om botten är tvättad och övermålad flera gånger med annan färg. För att undvika läckage av TBT till naturen ska båtar med sådan färg saneras. På Transportstyrelsen webbplats (mars 2018) står bland annat följande om TBT-färg:

<https://www.transportstyrelsen.se/sv/sjofart/Fritidsbatar/Batlivets-miljofragor/regler-om-batbottenfarg/>

”Sedan 2008 gäller totalförbud mot förekomst av bottenfärger som innehåller TBT på alla svenska fartyg, oavsett storlek och trafik. Förbudet gäller alla fartyg, det vill säga även fritidsbåtar. Det är inte bara förbjudet att applicera bottenfärger som innehåller TBT, utan det får inte alls förekomma på skroven. Även om färgen som innehöll TBT målades på innan förbudet kom, finns det krav sedan 2008 på att den måste avlägsnas eller inneslutas med en speciell spärrbeläggning eller täckfärg som förhindrar läckage. I nuläget är det dock oklart om de spärrfärger som finns för fritidsbåtar verkligen är effektiva mot TBT-läckage.

Förbudet framgår av [Europaparlamentets och rådets förordning \(EG\) nr 782/2003 av den 14 april 2003 om förbud mot tennorganiska föreningar på fartyg](#), den så kallade AFS-förordningen. Förordningen har sin grund i den internationella konventionen om påväxthindrande system (antifoulingssystem). (...)”

Det finns olika metoder för en sådan sanering, det kan vara skrapning, skrapning i kombination med färgborttagningsmedel, torr- eller våtslipning, eller olika former av blästring. Rådgör alltid med styrelsen innan ni sanerar er båtbottnen. Det är viktigt att följa de regler som finns för personligt skydd vid saneringsarbete, till exempel skyddskläder och mask. Mark och sidor måste alltid täckas. Avskrap, slipdamm och partiklar ska tas om hand och hanteras som farligt avfall.

Om det är möjligt att samordna arbetet med sanera båtbottnar från biocidfärg kan klubben söka så kallade LOVA-bidrag från länsstyrelsen som täcker viss kostnad för arbete och materiel etc.

2018-12-10

Vilken färg finns på din båt?

När båtägare ansöker om sommar- eller vinterplats ska de ange vilken färg/ färgtyp som finns på båtens botten. Detta för att klubben ska kunna visa för kommunen, som utövar miljötillsyn, om det finns båtar med otillåten färg i klubben. Det är också ett stöd i klubbens arbete att förmå fler att måla mindre, och att fasa ut biocidfärger.

Vet du inte vilken färg/färgtyp du har, kontakta gärna den tidigare ägaren. Stockholms kommun/ miljöförvaltningen genomför mätningar av alla båtar på land (vinterplats). När båtar i SBK kommer att mätas vet vi inte när detta skrivs (december 2018), men den kartläggningen blir givetvis ett stöd i vårt arbete för en giftfri båtklubb.

Havstulpanvarning via SMS

Det är främst havstulpaner som kan bli ett problem för båtar i saltsjön. Just när havstulpanerna sätter sig på båten är de lätta att få bort med borsttvätt eller genom att gå in i sötvatten någon dag. Vill du ha en automatisk och gratis SMS-varning när havstulpanerna sätter sig i Skärgården? Skicka ett SMS med texten ”havstulpan start” till nummer 71120. Det är SBU, Svenska Båtunionen, som står för denna service.

Detta är farligt för miljön:

Här några exempel på vad som klassas som farliga ämnen och som är skadligt för miljön:

- *Färg-, lack- och limrester:* Även burkar med intorkad färg eller med vattenlöslig färg betraktas som farligt avfall. Det samma gäller för penslar, trasor och rollers.
- *Avskrap från båtbottnen och slipdamm* är farligt avfall och ska samlas in. Täck sidor och marken när ni slipar eller skrapar, och se till att inget hamnar utanför täckningen. Använd skrapor och slipmaskiner som kan anslutas till särskild dammsugare avsedd för saneringsarbeten, och där resterna tas om hand.
- *Lösningsmedel* som till exempel thinner, lacknafta, penseltvätt, bensin, terpentin, fotogen, T-sprit och aceton.
- *Småbatterier och bilbatterier.* En hel del apparater och leksaker har inbyggda batterier, och om du inte kan ta loss det lämnar du hela apparaten för återvinning.
- *Diverse oljor som spillolja, smörjolja och motorolja.* Rengöringsmedel som silverputs, kalkborttagare, polish, golv- och ugnsgöringsmedel, blekmedel och fläckborttagningsmedel.
- *Diverse kemikalier som batterisyra, ammoniak, lut och kalklösare.*
- *Bekämpningsmedel* som insektspray, träsnyddsmiddel och ogräsmedel.
- *Kvicksilverhaltiga material,* till exempel äldre febertermometrar.
- *Glödlampor,* lågenergilampor och lysrör
- *Glykol och frostsnyddsmiddel.* All glykol ska samlas in, tas om hand och lämnas till miljöstation.

Spilltråg ”balja” för uppsamling av oljor och andra vätskor finns i anslutning till klubbhuset. Ska återställas i tömt och rengjort skick efter användning.

Absorptionsmaterial finns i anslutning till klubbhuset och ska användas vid spill av olja eller andra kemikalier på marken. De uppsugna/insamlade vätskorna och absorptionsmaterial ska lämnas till miljöstation. Meddela miljösamordnaren i klubben om ni använt absorptionsmaterial.

Länsar att använda vid till utsläpp av till exempel drivmedel i vattnet finns i anslutning till klubbhuset. Dessa kan användas vid utsläpp i vatten (eller på land) som kan påverka miljön.

2018-12-10

Länsarna är i längder om 3 meter och flera kan kopplas ihop vid behov.

Vid eventuella utsläpp som kan ha miljöpåverkan kontakta SOS Alarm på nr 112.

Kustbevakningen Södertälje nr 08-501 292 70. Kommunens miljöförvaltning nås på tel: 08-523 010 00. Miljösamordnare i SBK:s styrelse är Jonas Magnusson tel: 0705-12 17 17.

[Mottagningsstationer för farligt avfall hittar ni här:](#)

- Återvinningsstationen, Returen i Södertälje Morabergsvägen 4 . För öppettider mm: <https://www.telge.se/atervinning>

Byte av olja och oljefilter

All hantering med olja, oljefilter, bränsle, bränslefilter, motorkonserveringsmedel (glykol) och batterier måste ske på ett miljösäkert sätt. Använd kärl/ spilltråg för att samla upp slipp.

Glykol och konserveringsmedel

Det är inte tillåtet att släppa ut t ex glykol i vattnet, på land eller i kommunala avloppet. Frostskyddsmedel från motorer och toaletter måste tömmas ur motor och system före sjösättningen och tas om hand. Detta gäller alla typer av båtar, och det gäller frostskydd av såväl motorer som toaletter. Ett tips: frostskyddsmedel kan användas år efter år om det tas om hand (eventuellt kan den behöva en påspädning då och då). Samla upp och spara i en dunk till hösten.

Om ni inte ska spara frostskyddsvätskan ska den samlas in och transporteras till ÅVC.

Vi rekommenderar alla att hellre använda det mer miljövänliga Propylenglykol (grön) i stället för etylenglykol.

Slagvatten

Förorenat slagvatten som innehåller t ex oljor eller drivmedel betraktas som farligt avfall och får inte läns pumpas ut i sjön. Det ska samlas in och tas om hand som farligt avfall. Använd svamp/ trasa för att avlägsna allt förorenat vatten. Det bidrar till att minska brandrisken och till en bättre miljö.

Miljötrimma motorn

Se till att serva båtmotorerna regelbundet. En motor som är i gott skick släpper inte bara ut mindre avgaser, den drar mindre bränsle också – och går fortare. Det är alltså god ekonomi att ha motorn i gott skick samtidigt som miljön mår bättre.

När ni byter motor: Fundera gärna på alternativa drivmedel. Kanske räcken en eldriven aktersnurra om ni bara ska ut på kortare turer? En ny 4-taktsmotor anses mer miljövänlig än en äldre 2-taktare. Hur många hästkrafter behöver jag för mina behov?

Personlig skyddsutrustning

Vissa arbeten kan innebära hälsorisker för de som utför dem. Slipning, målning, plastning etc kan innebära att farliga partiklar, vätskor eller ångor sprids. Se till att alltid ha sådana kläder, handskar, skyddsglasögon och ansiktsmask som krävs för de arbeten som utförs. Anvisningar om detta finns på Arbetsmiljöverket: <https://www.av.se>, och på Svenska Miljöinstitutet: <http://www.ivl.se/>

Föroreningar kan finnas i marken

På flera båtuppläggningsplatser i Stockholm och i övriga landet har det påträffats giftiga ämnen i marken. Någon mätning i SBK har inte gjorts, men vi bör ändå arbeta på ett sådant

2018-12-10

sätt att nya gifter inte tillförs marken. Eventuella markarbeten bör till exempel ske på ett sådant sätt att inandning av damm undviks. Barn bör inte gräva i marken.

Välj miljövänligt

I butikerna finns en mängd kemikalier och rengöringsmedel avsedda för båtar. Det kan vara putsmedel, rengöringsmedel, vax och schampo av olika slag. Välj gärna biologisk nedbrytbara och mer miljövänliga alternativ.

Toalett ombord

Från och med den 1 april 2015 är det förbjudet att tömma toatank i sjön. Se till att ni tömmer toatank eller portabel toalett på ett miljövänligt sätt. Portabla toaletter (Porta Potti eller liknande) får endast tömmas och rengöras i sugstationen. Att tömma eller göra ren toalett på annan plats är förbjudet. Använd de sugtömningsstationer som finns för att tömma toatank. Det finns ett flertal stationer i Mälaren och Skärgården. På Transportstyrelsens webbplats finns en karta över samtliga allmänt tillgängliga toatömningsstationer:

<https://hamnkartan.azurewebsites.net/>

Visa hänsyn

I sjökort är fågel- och sälskyddsområden utmärkta. Var noga med att kontrollera vilka datum som skyddet avser. Tänk på att fågelskyddsområden kan förändras från år till år. Du är skyldig att följa de regler som gäller.

Elda aldrig direkt på berghällar, då spricker berget. Tänk också på att eld kan skada mark och växtlighet. Elda inte alls om det är risk för brand. Alla utfärdade brandförbud ska givetvis respekteras!

Om det inte finns tillgång till toalett, gräv ner latrinen ordentligt.

Åk inte vattenskidor eller skoter i närheten av naturskyddsområden, badplatser eller andra båtar. Extremt bullrande båtar är inte tillåtna i klubben. Visa hänsyn mot andra på sjön. Rapportera om oljeutsläpp, drivtimmer eller andra risker för miljö och sjöfarande.

Brandskydd

Undvik att arbeta på ett sådant sätt att brand kan uppstå. Vid grillning, slipning/ skärning i metall, löd- eller svetsarbeten eller liknande ska brandsläckningsmateriel vara framtagna och i beredskap.

I klubbhuset och på bryggorna finns brandsläckare och vattenslangar. Informera er om vart sådan materiel finns och hur den fungerar.

Mer information

Bra miljöinformation för båtägare finns här: www.batmiljo.se

Transportstyrelsen är den myndighet som sedan 2010 hanterar fritidsbåtar, bland annat miljöfrågor. Läs mer här:

<http://www.transportstyrelsen.se/sv/Sjofart/Fritidsbatar/Batlivetsmiljofragor/>

Kemikalieinspektionen om båtbottnfärger: <http://kemi.se/sv/Innehall/Fragor-i-fokus/Batbottenfarger-ochantifoulingprodukter/>

Hitta båtbottevättar: <http://skargardsstiftelsen.se/naturvard/havstulpanvarningar/varfinnsbatbottentvattarna/>